Aan de eigenaren van de OD NHN

T.a.v. de colleges van B&W en GS

Hoorn: 14 december 2022

Betreft: Kadernota OD NHN 2024

Kenmerk: 35982753

Geachte colleges,

Bijgaand ontvangt u de kadernota 2024 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Deze vormt het startsein voor de begroting 2024. De basis van de kadernota is volgens de aan de regionale Regietafel gemaakte afspraken.

Wij verzoeken u mogelijke standpunten ten aanzien van onze financiële - en beleidsmatige kaders vóór 15 maart 2023 aan ons algemeen bestuur kenbaar te maken door toezending van het besluit over uw standpunten.

Dit stelt het dagelijks bestuur in staat deze te verwerken in de begroting 2024. De begroting wordt u vóór 30 april 2023 toegezonden, met de uitnodiging haar van eventuele zienswijzen te voorzien.

De begroting 2024 wordt op 13 september 2023 ter vaststelling in het algemeen bestuur besproken.

Hoogachtend namens het dagelijks bestuur,

M.C. Uitdehaag, Q.M. Foppe,

Voorzitter Secretaris

Hoofddoelstelling

Voor u ligt de Kadernota 2024 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Inleiding

Op 16 maart 2022 hebben in Nederland de gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden. Dit betekent dat de samenstelling van het algemeen bestuur, met uitzondering van de vertegenwoordiging vanuit de provincie Noord-Holland, in 2022 gewijzigd is. De nieuwe bestuursleden zijn in de periode tot en met eind september aangemeld met als resultaat dat op 12 oktober 2022 een nieuw dagelijks bestuur is samengesteld en de zittende voorzitter is herbenoemd.

De ambities zoals genoemd in de coalitieakkoorden die de diensten en producten van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord betreffen of raken, zijn: Omgevingswet, Woningbouw, Duurzaamheid en Energie. Op 7 september heeft een netwerkbijeenkomst plaatsgevonden met bestuurders, (hoger) management en bestuursadviseurs uit de gehele regio om een begin te maken om deze thema's verder met elkaar uit te diepen.

Ondanks het gegeven dat het jaar 2022 nog niet achter ons ligt, betreft deze Kadernota het begrotingsjaar 2024. Het jaar 2024 zal naar verwachting het eerste volledige jaar zijn waarbij gewerkt wordt conform de Omgevingswet.

In 2023 staat veel op stapel. Het is het jaar dat in het teken van de uitwerking van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-Stelsel zoals geformuleerd vanuit het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat - onder regie van ODNL, de implementatie van de Omgevingswet, de RES en de diverse subsidieregelingen gerelateerd aan energiebesparende maatregelen (voor bedrijven) in Noord-Holland Noord. In 2024 en daarna zullen de effecten van zowel de Omgevingswet als het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-Stelsel gevoeld worden. Hoe deze effecten er precies zullen uitzien is in het najaar van 2022 nog lastig in te schatten, wel zullen deze ontwikkelingen en activiteiten de volle breedte van de Omgevingsdienst aangaan.

In deze kadernota voor het jaar 2024 vraagt de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, naast de indexatie, op één onderdeel expliciet extra financiering aan, namelijk op het gebied van de bedrijfsvoering in het juridische domein. Het betreft de afhandeling van de Woo-verzoeken, met een meer dan verdubbeling in aantal vanaf 2019, en de eisen die gesteld worden in verband met de Wet Open Overheid die in 2022 is ingegaan. Sinds 2019 heeft de omgevingsdienst te maken met een aanhoudende stijging van het aantal Woo-verzoeken.

Voor de financiële effecten van de Omgevingswet is een P.M. post opgenomen. De concrete (financiële) impact van de invoering van de Omgevingswet in de uitvoeringspraktijk in relatie tot de deelnemers is op dit moment nog niet voldoende duidelijk.

Takenpakket

Gemeenten en de provincie brengen naast het verplichte landelijk basistakenpakket ook extra taken in. De huidige opdracht aan de OD NHN omvat dan ook een breed scala aan taken op het gebied van de fysieke leefomgeving. In grote lijnen betreft het bedrijfsgebonden (milieu)taken, duurzaamheidstaken, natuurbescherming, waaronder uitvoering op het onderwerp stikstof, zwemwater, (vaar-) wegen en advisering bij ruimtelijke plannen.

Daarnaast is vanuit de resultaten van de commissie Van Aartsen in 2022 het Interbestuurlijk Programma gestart, met daarin onder meer aandacht voor: de robuustheid van de organisatie, de financieringsgrondslag, de schaarste op de arbeidsmarkt en de kwaliteitscriteria. Het Interbestuurlijk Programma waarbij een bijdrage wordt gevraagd van alle omgevingsdiensten

loopt van eind 2022 tot en met 31 december 2023, met ook nog niet bekende (financiële) effecten voor 2024 e.v.

Maatschappelijke meerwaarde
De OD NHN staat voor het schoon, gezond, veilig en duurzaam wonen, werken en recreëren in de regio Noord-Holland (Noord). Dit doet de OD NHN door de uitvoering van wettelijke- en plustaken voor de Provincie Noord-Holland en de 16 gemeenten: Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Dijk en Waard, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel. Daarnaast levert de OD NHN bijdrages aan de diverse regionale samenwerkingen, waaronder het *Pact van Westfriesland*.

In de vastgestelde 'Ontwikkeling RUD NHN 2018 – 2021' zijn de kernwaarden: Samen, Deskundig, Maatschappelijke Bewust en Dichtbij vastgesteld. In 2022 heeft een verdieping van deze kernwaarden plaatsgevonden:

Samen
Wij zetten ons in voor de leefomgeving. Dit doen we door actieve samenwerking met alle belanghebbenden. Wij vullen elkaar aan vanuit de eigen rol, taak en verantwoordelijkheid. Dit betekent dat onze producten en diensten integraal door onze professionals zijn opgesteld.

Deskundig
Deskundigheid vormt onze hoeksteen. Onze professionals bezitten en delen hoogwaardige, actuele en integrale vakkennis. Wij zijn omgevingsbewust en hanteren onze missie en kernwaarden in onze dienstverlening.

Dichtbij
Vanuit onze rol hebben wij oog voor de belangen van onze inwoners, ondernemers, samenwerkingspartners en overige relaties. We onderhouden in- en extern actief contact en hebben vaste aanspreekpunten. Wij zijn voor iedereen zichtbaar. Heldere en directe communicatie staan bij ons centraal. Daarom zijn we laagdrempelig benaderbaar.

Maatschappelijk bewust
Wij staan voor duurzame keuzes en integrale maatschappelijke afwegingen. Dit laten wij zien in onze maatschappelijke meerwaarde, bereikte resultaten en bedrijfsvoering.

Ambitie
Ook in 2024 is de OD NHN de gezaghebbende leefomgevingsautoriteit, waarbij de focus vooral ligt op complexe milieu-, duurzaamheids- en natuurtaken, het bevorderen van veiligheid in de regio, incidentpreventie en het bieden van meerwaarde voor de eigenaren vanuit bundeling van specialistische kennis, ook na inwerkingtreding van de Omgevingswet. De OD NHN is een onafhankelijke partner die op inspirerende wijze mensen en kennis verbindt om maatschappelijke ambities in de fysieke leefomgeving te realiseren.

Als actuele voorbeelden gelden de opgaves ten aanzien van CO_2-reductie en –aanbod, de *Regionale Energiestrategie* (RES) en de verdere uitrol van de Omgevingswet die inmiddels is uitgesteld tot 1 juli 2023 en een overgangssituatie kent tot 2029. Daarnaast neemt de OD NHN in 2023 deel aan het Interbestuurlijk *Programma Versterking VTH-stelsel* zoals in 2022 door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is ingezet na de publicatie van het onderzoek van de commissie Van Aartsen in 2021. De uitwerking hiervan zal naar verwachting in 2024 zijn verdere beslag hebben en vindt in 2023 plaats in nauwe samenwerking met de landelijke koepelorganisatie ODNL en de andere omgevingsdiensten. De focus zal hierbij liggen op de door het Rijk geformuleerde kwaliteitscriteria, de niet aflatende uitdagingen op de arbeidsmarkt en de betrokkenheid van de regionale deelnemers als eigenaar.

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord werkt, naast de landelijke vakberaden, op diverse onderwerpen samen met de andere drie omgevingsdiensten die werkzaam zijn in Noord-Holland. In 2022 – 2024 betreft dit de volgende thema's: VTH Strategie, data-gedreven uitvoering,

milieucriminaliteit - gezamenlijk overleg met de Officier van Justitie, ketentoezicht asbest en bodem, energietransitie op de onderwerpen: bodemenergiesystemen, waterstof en energiebesparing, bodemtaken in relatie tot de Omgevingswet, circulaire economie en samenwerking in de bedrijfsvoering. Bij dit laatste moet gedacht worden aan een gezamenlijke aanpak om schaars personeel te werven en te behouden voor de omgevingsdiensten.

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord wil ook in haar eigen bedrijfsvoering in toenemende mate voorbeeldgedrag laten zien als het gaat om de maatschappelijke opgaves op het gebied van energie, duurzaamheid en klimaat. Hierbij zal de verdere invulling van het hybride werken ook een belangrijke rol gaan spelen.

Algemeen

Doelstellingen: wat willen we bereiken in 2024

Omgevingswet

Na opnieuw uitstel is de Omgevingswet naar verwachting per 1 juli 2023 van kracht. De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening van wet- en regelgeving die gaat over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Deze herziening heeft aanzienlijke impact op de manier van werken, de cultuur, het juridisch - en technisch instrumentarium, en heeft ook gevolgen voor de bevoegde gezagen en organisaties die bij de wet betrokken zijn. Met de herziening ontstaat ook een noodzaak tot een gevoel van urgentie bij onze deelnemers om deze wijzigingen voor te bereiden. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruiksgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering. Daartoe wordt ook een integraal, nationaal ICT-stelsel geïntroduceerd: het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Dat betekent dat de werkwijze van OD NHN voor de uitvoering van VTH-taken vanaf het moment van inwerkingtreding is afgestemd op de Omgevingswet, en dat de kaders waaraan vergunningaanvragen worden getoetst, en de regels waarop wordt toegezien, zijn veranderd. Hier hoort ook de grotere afwegingsruimte bij die onze deelnemers bij inwerkingtreding van de Omgevingswet krijgen. Veel zal per 1 juli 2023 onder het overgangsrecht vallen. Voor het toetsingskader voor vergunningen zijn dit onder andere het gemeentelijk Omgevingsplan - dat van rechtswege bestaat uit alle vigerende bestemmingsplannen -, en de set aan landelijke regels die overgaan naar de lokale overheid en de vigerende gemeentelijke verordeningen. De OD NHN verleent vanaf het in werking treden van de Omgevingswet vergunningen op basis van activiteiten in plaats van inrichtingen.

De verwachting is dat minder activiteiten vergunningplichtig zullen worden. Daar staat tegenover dat de wettelijke proceduretermijn voor complexe inrichtingen verkort wordt van – formeel - 26 weken naar 8 weken. Dat vergt meer aandacht voor vooroverleg, waarin participatie aan de voorkant een belangrijk onderdeel wordt. De Omgevingswet dwingt ook tot meer interbestuurlijke afstemming tijdens de vergunningverlening. Omdat verschillende activiteiten vergunningsvrij worden is meer inzet nodig voor het afwikkelen van meldingen en voor toezicht en handhaving.

De precieze impact op het totaal van de te verwachten inzet is afhankelijk van verschillende factoren, waaronder de wijze waarop deelnemers omgaan met de toegenomen afwegingsruimte en de invloed daarvan op de uniformiteit van de (gezamenlijke) werkprocessen. In z'n algemeenheid geldt dat maatwerk meer kost dan verdergaande standaardisatie. Tegenover de kosten staat straks wel de mogelijkheid om ook voor milieuvergunningen leges te heffen. De financiële uitwerking van de Omgevingswet is in november 2022, ruim een half jaar voor inwerkingtreding, nog niet uitgekristalliseerd. De eerste inzichten en uitwerkingen worden in het najaar van 2023/ in de loop van 2024 verwacht. Om die reden staat in de begroting van 2024 een P.M. post opgenomen.

Ook heeft de wijze waarop de regels zijn verwerkt in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) impact op de werkprocessen van de OD NHN. Deze factoren kunnen op verschillende wijzen gevolgen hebben voor de kosten van onze dienstverlening. Het DSO is het centrale systeem voor het ontsluiten van omgeving-gerelateerde informatie, waarop de systemen van OD NHN dienen aan te sluiten.

Tenslotte zal de ontwikkeling van omgevingsvisies en omgevingsplannen in elke gemeente de komende jaren nog veel aandacht vragen. Niet alleen het organiseren van burgerparticipatie zal daarbij een expliciete uitdaging worden, maar ook de benodigde integrale inhoudelijke afwegingen zullen van groter belang worden dan voorheen. In 2021 is de OD NHN binnen de begroting gestart met een tweetal Omgevingsadviseurs die de deelnemende gemeentes in dit proces kunnen ondersteunen. De OD NHN roept haar 16 deelnemers op om in verband met het beperkt aantal (2) Omgevingsadviseurs in afstemming met elkaar de werkzaamheden voor de Omgevingsadviseurs in de tijd enigszins te spreiden.

Door een Omgevingsadviseur in een vroegtijdig stadium te betrekken bij bijvoorbeeld een gebiedsontwikkelingstraject kunnen door middel van het product Omgevingsscan/ - analyse de milieu- en natuuraandachtsgebieden inzichtelijk worden gemaakt. Ook kunnen beelden en belemmeringen omgezet worden in kansen en geïntegreerd worden in overige opgaven. Voor 2024 is de verwachting dat gemeenten dit instrument gaan inzetten bij de voorbereiding van visies, plannen en projecten. Daarnaast is de omgevingsadviseur gesprekspartner van overige partners, zoals: provincie, GGD en de Veiligheidsregio. Deze samenwerking draagt bij aan één van de doelstellingen van de Omgevingswet: afstemming aan de voorkant voor het bewerkstelligen van integrale visie en besluitvorming.

Extra taken onder de Omgevingswet
Naast de overgang van een deel van de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten, krijgen de gemeenten met de inwerkingtreding van de Omgevingswet extra taken en verantwoordelijkheden als het gaat om de normering van geluid. Het betreft drie taken waar rekening mee moet worden gehouden voor het reserveren van (extra) middelen:

- Onder de Omgevingswet verandert de rekensystematiek voor gezoneerde industrie-terreinen. De OD NHN kan dit voor gemeenten als extra taak uitvoeren;
- Onder de Omgevingswet zijn gemeenten verplicht om uiterlijk in het jaar 2026 de basisgeluidemissie (BGE) voor de gemeentelijke wegen met meer dan 4.500 motorvoertuigen per etmaal vast te stellen. Deze basisgeluidemissie moet daarnaast elke vijf jaar gemonitord worden. Ook hiervoor zullen gemeenten middelen moeten vrijmaken. De OD NHN kan dit samen met gemeenten uitvoeren als extra opdracht;
- Gemeenten zullen onder de Omgevingswet geluidsnormen moeten opnemen in het Omgevingsplan.

Verschuiving van bevoegdheden onder de Omgevingswet: Bodemtaken
Voor de bodemtaken geldt dat de provincie Noord-Holland het huidige kwaliteitsniveau voor uitvoering van de bodemtaken betaalt. De financiering van de bodemtaken is momenteel nog een aandachtspunt op koepelniveau bij de overgang van de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten. Voor 2023, het jaar waarin de Omgevingswet naar verwachting in werking treedt, neemt de provincie Noord-Holland de kosten nog voor haar rekening. Voor 2024 worden de (personeels)kosten voor de bodemtaken opgenomen in de begroting en worden via de algehele kostenverdeelsleutel over de gemeentelijke deelnemers verdeeld. Omdat dit geen consequenties heeft voor de begroting van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord wordt deze exercitie buiten beschouwing gelaten van de Kadernota 2024 en op een andere wijze gecommuniceerd.

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet verschuift een deel van de provinciale bodemtaken, zoals deze nu onder de Wet bodembescherming (Wbb) vallen, naar de gemeenten. De inschatting van de provincie Noord-Holland is dat dit ongeveer 70 procent van de huidige provinciale taken omvat. Hierbij moet gedacht worden aan: calamiteiten op de bodem, waaronder drugsdumpingen, meldingen saneringen/ afgravingen, maatwerkvoorschriften Omgevingswet, nu nog Wet bodembescherming, en controles Omgevingswet, nu nog Wet

bodembescherming. De uitvoering van onder meer deze taken is en blijft een basistaak, uitgevoerd door de Omgevingsdienst.

Deze taakverschuiving betekent dat:
- gemeenten de opdrachtgever voor deze taken worden (mandaat en financiën);
- gemeenten het beleidskader hiervoor vaststellen (ambitie, doelen)

De Omgevingsdienst blijft zorgdragen voor een kwalitatief goede uitvoering van deze taken. De deelnemers wordt verzocht met deze verschuiving van taken rekening te houden in de eigen begroting.

Energie en Circulair
Eind 2018 is landelijk het *Klimaatakkoord* gesloten met daarin de doelstellingen om in 2030 minimaal 49% CO_2 reductie te realiseren, en om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Dat betekent dat de uitstoot van broeikasgassen de komende decennia sterk moet dalen. Als tussenstap naar klimaatneutraliteit heeft de EU haar ambitie voor 2030 opgevoerd: de emissies moeten tot en met dat jaar met minstens 55% naar beneden. De regering volgt dit en heeft hiervoor het programma 'Versnelling verduurzaming gebouwde omgeving' opgesteld.

De huidige energiecrisis zorgt ervoor dat het halen van de doelstellingen meer prioriteit krijgt bij de lokale bestuurders. De energieprijzen zijn al maanden aanhoudend hoog waardoor steeds meer mensen moeite hebben de energierekening te betalen. Het is essentieel de vraag naar energie terug te dringen.

Het programma 'Versnelling verduurzaming gebouwde omgeving', juni 2022, van de ministeries BZK en VROM, richt zich op spoedige opschaling van verduurzamingsmaatregelen in de bebouwde omgeving. Voor de uitvoering van deze programmalijnen heeft het Rijk budget gereserveerd in haar begroting tot 2030. Voor het uitvoeren van het Nationaal Isolatieprogramma moeten gemeenten in 2023 een aanvraag indienen om dit geld te ontvangen.

De doelstellingen uit het Klimaatakkoord hebben als gevolg dat er exponentieel meer duurzaamheidstaken bij de gemeenten en de regio worden belegd en het vraagt nieuwe manieren van intensieve samenwerking tussen overheden, netwerkbeheerders, inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners.

De OD NHN vervult taken binnen de energietransitie en de circulaire transitie op drie niveaus:
- lokaal: door mee te denken en mee te werken bij het ontwikkelen van kaders en visie in beleidsondersteuning en uitvoering;
- regionaal: door verbinder en coördinator te zijn, zoals bij de meerjarenaanpak verduurzaming bedrijventerreinen, de bestaande particuliere woningbouw en door inbreng van expertise bij de uitwerking van de zogenaamde zoekgebieden voor de RES NHN (NHN, regionaal en lokaal);
- bovenregionaal: door expertsessies te organiseren , door partijen te verbinden en door projecten op NHN niveau te organiseren, zoals aardgasvrij NHN.

Binnen de energietransitie, waaronder ook de uitvoering van de Regionale Energietransitie Noord-Holland- Noord, speelt de robuustheid van het energienet een cruciale rol. In Noord-Holland is in 2022 de Taskforce Energie-infrastructuur van start gegaan. De Taskforce pakt in drie sporen gezamenlijk het volgelopen elektriciteitsnet aan:
Spoor 1: Sneller realiseren van de energie-infrastructuur;
Spoor 2: Integraal programmeren energiesysteem van de toekomst;
Spoor 3: Slimme energie-oplossingen.
De OD NHN faciliteert de partijen binnen de Taskforce door vroegtijdig betrokken te zijn bij vergunningtrajecten en benodigde advisering voor de Omgevingsplannen.

Een circulaire economie kan niet zonder ketensamenwerking. Alle schakels in de keten zijn samen verantwoordelijk voor het behoud van de grondstoffen in de eigen keten. De OD NHN zal daarom naast de reguliere controles ook inzetten op ketentoezicht. Daarnaast blijft de OD NHN samen met partners ketensamenwerking stimuleren, onder andere vanuit de Actieagenda Circulair Westfriesland 2023 – 2026.

Verduurzaming en Natuur
Momenteel wordt gewerkt aan een *pilot* 'soortenmanagementplan'. Na een succesvolle afronding kan dit soortenmanagementplan ingezet worden door inwoners om een woning te verduurzamen en daarbij rekening houden te houden met de natuur. Door het treffen van isolatiemaatregelen worden gaten en kieren gedicht, waardoor schuilplekken en broedplaatsen verloren gaan en dieren een deel van hun leefgebied kwijtraken. Ook bij het plaatsen van zonnepanelen of bij het klimaat adaptief inrichten van de omgeving kunnen negatieve effecten op beschermde soorten optreden. Door het nemen van de juiste maatregelen blijven de woning en de omgeving geschikt voor iedereen. Ook in de komende jaren informeert OD NHN gemeenten en hun inwoners actief over de knelpunten en mogelijkheden. In dit verband wordt in 2022 - 2023 met de provincie en drie gemeenten gewerkt aan de *pilot* 'soortenmanagementplan'. De OD NHN heeft de intentie om de verduurzaming van bestaande woningbouw met respect voor de natuur te vergemakkelijken.

Aanpak stikstof
Voor het stikstofdossier – als onderdeel van de provinciale natuurtaken – zijn sinds 2020 door de provincie Noord-Holland structurele middelen beschikbaar gesteld. Om de continuïteit en kwaliteit in de uitvoering te waarborgen heeft de OD NHN begin 2022 in overleg met de provincie de extra benodigde capaciteit en inzet voor stikstof berekend. Deze inzet is nodig omdat het stikstofdossier de nodige aandacht behoeft. Te denken valt aan het uitbreiden van bedrijven, de woningbouwopgave, het meer en meer instellen van bezwaar en beroep door belanghebbenden en de manier waarop we met de PAS-melders omgaan. De berekening is gebaseerd op een evaluatie van onze kengetallen, ervaring in de praktijk en een inschatting van de benodigde inzet in 2023 en verder. Het landelijke beleid en de vele gerechtelijke uitspraken hebben ook invloed op de uitvoering van het stikstofdossier. De extra middelen worden organisatiebreed ingezet voor: vergunningverlening, toezicht en handhaving, juristen, (administratieve) ondersteuning en onze inzet in (landelijke) werkgroepen. Ook beleid en uitvoering worden beter op elkaar afgestemd. In de begrotingen van de provincie en de OD NHN is structureel 1,4 miljoen euro extra opgenomen voor de uitvoering van deze stikstoftaken.

Uitvoering Wet natuurbescherming: stikstof en bouwen
De natuur is verzadigd, de stikstofdepositie moet afnemen, maar er is ook behoefte aan het bouwen en verduurzamen van woningen en het realiseren van projecten. Iedere activiteit levert emissie op die kan resulteren in depositie in kwetsbare natura-2000 gebieden. Om een project te kunnen realiseren zal op veel plekken dus eerst een beperking moeten plaatsvinden in de emissie. Samen met de provincie, gemeenten en ondernemers werkt de OD NHN aan prioritering van activiteiten en stimulering ingeval van kansen. Om de kansrijkheid van vergunningen voor bouwprojecten te maximaliseren is het zaak om in een zo vroeg mogelijk stadium de advisering van de OD NHN op te (laten) zoeken.

Ondermijning
Ondermijning is een relatief ruim begrip en behelst verschillende onderwerpen, maar toch is ongeveer 90% druggerelateerd, te onderscheiden in: hennep, synthetische drugs, cocaïne en heroïne, en: opslag, productie en afval. Het Ministerie van Justitie & Veiligheid heeft opdracht gegeven om het Landelijk Informatie en Expertise Centrum (LIEC) op te richten alsmede de diverse Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC). Zij staan aan het hoofd om ondermijning/milieucriminaliteit het hoofd te bieden en de regie te voeren. Samen met handhavingspartners zoals gemeenten, politie, waterschappen en anderen heeft de OD NHN hierin een bijdrage, naast uitvoeringstaken, door middel van het opstellen van interventiestrategieën, convenanten en informatiedeling. De verwachting is dat de inrichting van deze zaken in 2024 uitontwikkeld is.

Verwachtingen ten aanzien van 2024 - 2027

Met de stelselwijziging per 1 juli 2023 in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de verwachting dat niet alleen het werk intern zal verschuiven, maar dat ook het multidisciplinair werken binnen en buiten de OD NHN een vlucht zal nemen en dat een groeiende grotere behoefte aan data zal ontstaan.

Daarnaast blijft het aantrekken van nieuw personeel een punt van zorg in de wereld van omgevingsdiensten. Beschikbaarheid van personeel op het vlak van toezicht, de diverse specialisaties en juridische zaken is niet een vanzelfsprekendheid. Dit mede gezien het feit dat enkele opleidingen gesloten zijn. Het intern opleiden van talentvolle nieuwe medewerkers (meester-/ gezel aanpak) zal naar verwachting steeds meer noodzakelijk zijn.

De uitwerking in 2023 van het Interbestuurlijk Programma 'Versterking VTH-stelsel', geïnitieerd door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, zal effecten hebben voor 2024 e.v. Dit betreft onder meer de onderwerpen: digitalisering, financiering en de kwaliteitscriteria.

De woningbouwopgave, verduurzaming van de bestaande woningvoorraad, de agrarische bedrijven en de natuur, waaronder soortenbescherming, blijven vooralsnog in sommige gebieden op gespannen voet staan met het dossier stikstof.

Reguliere bedrijfsvoering

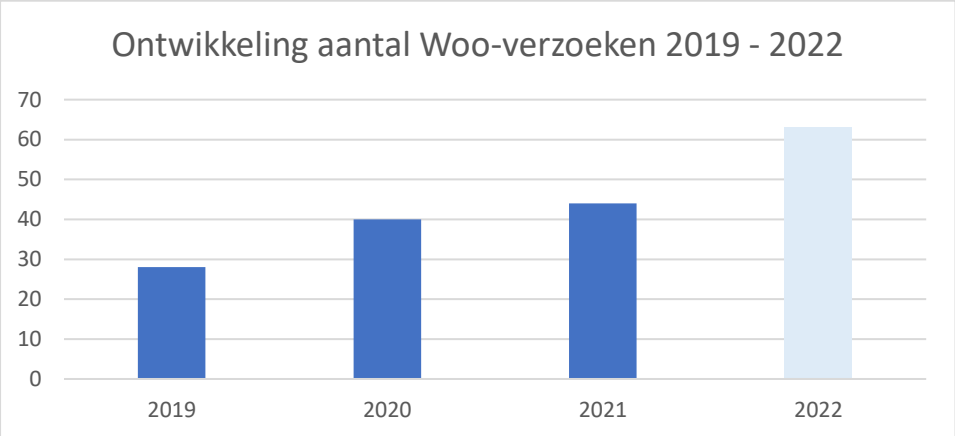
Indexatie

De OD ontvangt ieder jaar een brief met betrekking tot de hoogte van de indexatie vanuit de regietafel namens de gemeenten. In deze brief is een indexatiepercentage voor lonen opgenomen van 7,5% en een indexatiepercentage voor overige kosten van 6,1%. Bij de OD is de verhouding 82,8 : 17,2 (loonkosten : overige kosten). Dit betekent dat het (gewogen) gemiddelde percentage 7,26% is. Met dit percentage is gerekend in deze kadernota.

Wet Open Overheid en Woo- verzoeken

Het aantal items dat een Woo-verzoek behelst beslaat honderd tot meer dan duizend documenten met onderwerpen die in toenemende mate maatschappelijk - en daarmee ook bestuurlijk - gevoelig, wat weer veel journalistieke aandacht betekent. In de periode 2019 – 2022 is het aantal Woo-verzoeken meer dan verdubbeld, zoals is af te lezen in onderstaande grafiek. De OD NHN kan nauwelijks meer garanderen dat de Woo-verzoeken binnen de wettelijke termijn van vier weken deskundig kunnen worden afgehandeld.

Grafiek 1. Ontwikkeling aantal Woo-verzoeken 2019 – 2022 *)

Peildatum: 16 augustus 2022

*) Tot 16 augustus 2022 zijn in 2022 39 nieuwe Wob-verzoeken binnengekomen. Het jaar 2022 betreft een prognose

De Woo geeft iedereen het wettelijk recht op toegang tot publieke informatie en verplicht de overheid tot actieve transparantie. De Woo introduceert nog een aantal andere maatregelen om de openbaarheid van de overheid te vergroten. Zo dient elke overheidsorganisatie een contactfunctionaris te hebben die als taak heeft mensen te ondersteunen bij hun vragen over informatie, en het zoeken en vinden van de juiste informatie.

Zowel bij de juristen als bij de ondersteunende medewerkers is de werkbelasting structureel hoog. Om de belastbaarheid bij de huidige medewerkers te normaliseren en de Woo-verzoeken deskundig binnen de wettelijke termijn af te handelen, is minimaal 3 fte extra nodig, verdeeld over 1,0 fte juristen en 2,0 fte administratieve ondersteuning.

Onderzoek effecten Omgevingswet
Op dit moment is het echter nog onduidelijk wat de exacte financiële consequenties zullen zijn voor de OD NHN. Deze verwachting is dan ook opgenomen als P.M.-post. De deelnemers zouden inkomsten kunnen generen voor deze kosten door het heffen van milieuleges.

Doorontwikkelingen staand beleid

Overige
Eind 2022 is opnieuw besloten de Omgevingswet uit te stellen, ditmaal tot 1 juli 2023. In 2024 zal de OD NHN haar eerste volledige jaar draaien onder de Omgevingswet, inclusief de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Tot die tijd, maar ook daarna, zal de stelselwijziging tijd en energie kosten.

Nieuw beleid

In 2024 zal naar verwachting het eerste volle jaar gewerkt worden onder wetgeving van de Omgevingswet, met nieuwe ICT-systemen.

Het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH Stelsel leidt in 2024 mogelijk tot impact gericht op de robuustheid en kwaliteit van de omgevingsdiensten. Daarnaast bestaat vanuit het Rijk de behoefte om (gedeeltelijk) te gaan werken met normfinanciering. Ook op dit vlak zijn op termijn mogelijk effecten te verwachten.

Vanuit de Regietafel wordt in samenspraak met de deelnemers en diverse Gemeenschappelijke Regelingen gewerkt aan de uitwerking van de wijziging in de Wet Gemeenschappelijke Regeling. Dit betreft een wijziging die de gemeenteraden meer in positie brengt.

Tot slot

Tot slot nog ter overweging.

Momenteel wordt gewerkt met een jaarlijks vast te stellen Uitvoeringsprogramma per deelnemer. In 2023 zal een oriëntatie plaatsvinden op de mogelijkheid om de uitvoeringsprogramma's voor twee jaar vast te stellen.

Verloop meerjarenperspectief 2024 – 2027 (EUR x 1.000)

Onderdeel	2024	2025	2026	2027
Stand primaire begroting 2024 - 2027	**21.632**	**21.632**	**21.632**	**21.632**
Wijzigingen nadien (met AB besluit)	0	0	0	0
Totaal wijzigingen nadien	**0**	**0**	**0**	**0**
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
Indexatie	1.570	1.570	1.570	1.570
Woo-verzoeken	406	406	406	406
Effecten Omgevingswet***)**	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering)	**1.976**	**1.976**	**1.976**	**1.976**
Nieuw beleid				
Niet van toepassing				
Totaal ingezet / nieuw beleid	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal aan wijzigingen	**1.976**	**1.976**	**1.976**	**1.976**
Dekkingsmiddelen (- = inkomsten)	0	0	0	0
Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2024	**0**	**0**	**0**	**0**
Stand kadernota lasten begroting 2024 – 2027	**23.608**	**23.608**	**23.608**	**23.608**

*) De concrete (financiële) impact van de invoering van de Omgevingswet in de uitvoeringspraktijk in relatie tot de deelnemers is op dit moment nog niet voldoende duidelijk.

Bijlage A: Financiële kengetallen begroting 2021

Element	Omschrijving	Percentage 2024
Indexatie	Conform de geldende financiële uitgangspunten voor gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord (FUGR) gaan we in deze kadernota uit van de volgende gegevens: ✓ Loonindexatie 2024 ✓ Prijsindexatie 2024 ✓ Gewogen gemiddelde bij 82,8% looncomponent In deze uitgangspunten is tevens aangegeven dat een gemeenschappelijke regeling af kan wijken van de standaard verhouding loon-/prijsontwikkeling. Bij de OD NHN zijn de loonkosten in verhouding tot de begroting 82,8%. Dit percentage is gebruikt bij de indexatie in deze kadernota.	 7,5% 6,1% 7,26%
Rente	De OD NHN rekent geen interne rente	0%
Overhead	Percentage overhead conform BBV	30,65%
Flexibele schil	Naast het eigen personeel in vaste of tijdelijke dienst heeft de OD NHN in 2024 geen flexibele schil	0%
Weerstandvermogen	In de FUGR is opgenomen dat een weerstandvermogen van *maximaal* 2,5% van de lasten mag worden aangehouden.	Max. 2,5%

Bijlage B: Financiële meerjarenraming (EUR x 1.000)

Meerjarenraming 2024 - 2027	BATEN 2024	LASTEN 2024	SALDO 2024	BATEN 2025	LASTEN 2025	SALDO 2025
Programma 1 Milieutaken	9.442	9.442	0	9.442	9.442	0
Programma 2 VTH plustaken	6.838	6.838	0	6.838	6.838	0
Programma 3 Overhead OD NHN *	7.237	7.237	0	7.237	7.237	0
Onvoorzien Milieutaken	63	63	0	63	63	0
Onvoorzien VTH plustaken	29	29	0	29	29	0
Rente		0	0		0	0
Vennootschapsbelasting (vrijgesteld)		0	0		0	0
Algemene dekkingsmiddelen		0	0		0	0
Saldo van baten en lasten	**23.608**	**23.608**	**0**	**23.608**	**23.608**	**0**
Toevoegingen en onttrekking aan de reserves per programma:	*Toevoeging*	*Onttrekking*		*Toevoeging*	*Onttrekking*	
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Meerjarenraming 2024 - 2027	BATEN 2026	LASTEN 2026	SALDO 2026	BATEN 2027	LASTEN 2027	SALDO 2027
Programma 1 Milieutaken	9.442	9.442	0	9.442	9.442	0
Programma 2 VTH plustaken	6.838	6.838	0	6.838	6.838	0
Programma 3 Overhead OD NHN *	7.237	7.237	0	7.237	7.237	0
Onvoorzien Milieutaken	63	63	0	63	63	0
Onvoorzien VTH plustaken	29	29	0	29	29	0
Rente		0	0		0	0
Vennootschapsbelasting (vrijgesteld)		0	0		0	0
Algemene dekkingsmiddelen		0	0		0	0
Saldo van baten en lasten	**23.608**	**23.608**	**0**	**23.608**	**23.608**	**0**
Toevoegingen en onttrekking aan de reserves per programma:	*Toevoeging*	*Onttrekking*		*Toevoeging*	*Onttrekking*	
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bijlage C: Financiële meerjarenraming per deelnemer *)

Bijdrage per deelnemer Milieutaken	meerjaren begroting 2023 jaar 2024	Kadernota	Indexatie	Bijdrage 2024	Bijdrage 2025	Bijdrage 2026	Bijdrage 2027
Gemeente Alkmaar	€ 1.355.385	€ 25.414	€ 98.390	€ 1.479.189	1.479.189	€ 1.479.189	€ 1.479.189
Gemeente Bergen	€ 663.304	€ 12.437	€ 48.151	€ 723.892	723.892	€ 723.892	€ 723.892
Gemeente Castricum	€ 673.301	€ 12.625	€ 48.876	€ 734.802	734.802	€ 734.802	€ 734.802
Gemeente Den Helder	€ 895.642	€ 16.794	€ 65.016	€ 977.452	977.452	€ 977.452	€ 977.452
Gemeente Drechterland	€ 458.510	€ 8.597	€ 33.284	€ 500.391	500.391	€ 500.391	€ 500.391
Gemeente Dijk en Waard	€ 942.730	€ 17.677	€ 68.435	€ 1.028.842	1.028.842	€ 1.028.842	€ 1.028.842
Gemeente Enkhuizen	€ 469.860	€ 8.810	€ 34.108	€ 512.778	512.778	€ 512.778	€ 512.778
Gemeente Heiloo	€ 347.969	€ 6.525	€ 25.260	€ 379.754	379.754	€ 379.754	€ 379.754
Gemeente Hollands Kroon	€ 1.747.255	€ 32.762	€ 126.836	€ 1.906.853	1.906.853	€ 1.906.853	€ 1.906.853
Gemeente Hoorn	€ 1.507.754	€ 28.271	€ 109.450	€ 1.645.475	1.645.475	€ 1.645.475	€ 1.645.475
Gemeente Koggenland	€ 142.801	€ 2.678	€ 10.366	€ 155.845	155.845	€ 155.845	€ 155.845
Gemeente Medemblik	€ 1.289.231	€ 24.174	€ 93.588	€ 1.406.993	1.406.993	€ 1.406.993	€ 1.406.993
Gemeente Opmeer	€ 65.942	€ 1.236	€ 4.787	€ 71.965	71.965	€ 71.965	€ 71.965
Gemeente Schagen	€ 806.097	€ 15.115	€ 58.516	€ 879.728	879.728	€ 879.728	€ 879.728
Gemeente Stede Broec	€ 107.733	€ 2.020	€ 7.821	€ 117.574	117.574	€ 117.574	€ 117.574
Gemeente Texel	€ 499.806	€ 9.372	€ 36.282	€ 545.460	545.460	€ 545.460	€ 545.460
Provincie Noord-Holland	€ 617.630	€ 11.581	€ 44.835	€ 674.046	674.046	€ 674.046	€ 674.046
Totaal bijdrage Milieutaken	**€ 12.590.950**	**€ 236.088**	**€ 914.001**	**€ 13.741.039**	**13.741.039**	**€ 13.741.039**	**€ 13.741.039**
					0	**€ -**	**€ -**
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	€ 9.041.214	€ 169.527	€ 656.320	€ 9.867.061	9.867.061	€ 9.867.061	€ 9.867.061
					0	€ -	€ -
Totalen bijdragen OD NHN	**€ 21.632.164**	**€ 405.615**	**€ 1.570.321**	**€ 23.608.100**	**23.608.100**	**€ 23.608.100**	**€ 23.608.100**

*) Per 2024 is de herverdeling van de dekking van de bodemtaken van provincie naar gemeentelijke deelnemers nog niet opgenomen.